

γεται (α) α Πότε ἐβεβαιώθη ἡ ἐπισκοπὴ τῆς Ἀχρίδος Αὐτοκέφαλος.

Ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ πρὸ τῆς πέμπτης Οἰκουμενικῆς συνόδου παρόντος ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τοῦ Πάπα Ῥώμης Βιγιλίου, ἐβεβαιώθη ἡ Ἀχρίς Ἀρχιεπισκοπὴ Αὐτοκέφαλος, ἥτοι μὴ ὑποτελοῦσα ὑπὸ Ἀποστολικὸν θρόνον τούτέστιν ὑπὸ Πατριάρχην ὡσπερ οἱ Μητροπολίται. » Καὶ ἀλλαχοῦ ὁ αὐτός (β) α ὁ δὲ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Πρώτης Ἰουστινιανῆς τὸν τόπον ἐπέχει ἐν ταῖς ὑπ' αὐτὸν ἐπαρχίαις τοῦ Ἀποστολικοῦ θρόνου Ῥώμης χειροτονῶν τοὺς ἐπισκόπους τῶν πόλεων τῶν τὰδε ἐπαρχιῶν, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω.

Καὶ ἐκ τῶν λέξεων δὲ τούτων οὐδεμία πλέον ὑπολείπεται ἀμφιβολία περὶ τῆς ταυτότητος τῆς Πρώτης Ἰουστινιανῆς καὶ Ἀχρίδος ὡς καὶ περὶ τοῦ Αὐτοκεφάλου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τῷ 33, ὡς κατωτέρω δειχθήσεται, χορηγηθέντος ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ καὶ ὑπὸ τοῦ τότε Πάπα Ῥώμης Βιγιλίου βεβαιωθέντος καὶ ἀναγνωρισθέντος.

Παρά δὲ τῷ Λεκιέν, οὗ καὶ προηγουμένως ἐμνημονεύσαμεν, ἀπαντῶμεν (γ) γνώμην ἐν μέρει ἐσφαλμένην καὶ ὡς ἐξ αὐτῶν αὐτοῦ τῶν λέξεων, θέλομεν ἀποδείξει, ἀντιφάσκουσιν, ἣν ἀβασανίστως ἐρανίσθεις παρὰ τοῦ Μ. Α. Βωδράνδου ἀκρίτως παρέλαβεν ἐν τῷ προμνησθέντι συγγράμματι δούς ἀπορριμὴν πίστεως εἰς τινὰς λίαν εὐπίστους· πρὸς ἐξέλεγγιν δὲ τούτου αὐτολεξεῖ παραθέτομεν τὸ χωρίον οὕτως ἔχον (δ). α Ἀχρίδα εἶτε Ἀρχιδός, Ἀχρίς καὶ Πρέβαλλις νῦν Ὀχρίδα ἢ Ἀδίριδα, καὶ οἱ Τούρκοι Κιοστενδὶλ, Λυχνιδός καὶ Πρώτη Ἰουστινιανή· πόλις δὲ ἦν τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Βουλγαρίας μητροπόλις ὑπὸ τὸ ὄρος Πιρίαν παρὰ τῇ Λυχνιδῷ λίμνῃ, ἐξ ἧς ὁ Δρίνος ποταμὸς ἐξέρχεται εἰς τὰ μεθόρια τῆς Ἀλβανίας. » Ἐκ τῆς παραθέσεως καὶ ταύτης τῆς μαρτυρίας, ἥτις καὶ περ τοιαύτη, ὡς εἴρηται, συντελεῖ πρὸς κραταίωσιν τῆς ὑποθέσεως ἡμῶν (ἐκτὸς τῆς κακῶς παρερρησάσης λέξεως Κιοστενδὶλ, ἥτις ἀπέχει τῆς Λυχνιδῶς ἢ Ἀχρίδος ὅσον ἀνατολαὶ ἀπὸ δυσμῶν), προφανεστάτη γίνεται ἡ ἀπάτη τοῦ Λεκιέν, τοῦ Βωδράνδου καὶ τῶν λοιπῶν εὐπίστων ὁπαδῶν τῆς δοξασίας ταύτης, πρὸς ἐξέλεγγιν τῆς ὁποίας μετὰ πάσης αὐθεντίας ἀποφαινόμεθα, ὅτι παντὸς ἄλλου ἀρμοδιώτεροι ὄντες ἐπὶ τούτου, ὅτι ἡ Λυχνιδός ἢ Ἀχρίς οὐδέποτε ἐκλήθη ὑπὸ τῶν Τούρκων Κιοστενδὶλ, ἀλλὰ μόνον Ὀχρίς ἢ Ὀχρι καλεῖται, καὶ ὅτι μόνη ἡ Λυχνιδός ἢ Ἀχρίς ἐστὶ παρὰ τῇ λίμνῃ Λυχνιδῷ, ἡ δὲ Κιοστενδὶλ μακρότατα ταύτης καὶ εἰς τὸ βορειότατον τῆς Μακεδονίας ὄριον πρὸς τὴν Θράκην κεῖται, καὶ τοῦτο ἡλίου φαεινότερον ὄν, οὐ χρῆζει πλείονος συζητήσεως καὶ ἐτέρως ἀποδείξεως. Διὸ ὡς ἰσθὺς ἀράχνης διαλύεται καὶ ἡ ἐσφαλμένη αὕτη δοξασία τῶν πλανωμένων ὅτι ἡ

Ἀχρίδα καλεῖται ὑπὸ τῶν Τούρκων Κιοστενδὶλ, καὶ ὅτι αὕτη ἡ Κιοστενδὶλ εἶναι ἡ Πρώτη Ἰουστινιανή.

Καὶ ἐτέραν δὲ μαρτυρίαν περὶ τῆς ταυτότητος τῆς Πρώτης Ἰουστινιανῆς Ἀχρίδος ἢ Ἀχριδῶν εὐρίσκομεν ἐν τῷ συγγράμματι τῷ καλουμένῳ Τουρκογραφίᾳ ὡς ἐφεξῆς ἔχουσιν (α). α Πατριαρχεὺν οὗτος δὲ τοῦ Ἱερεμίου ἦλθεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Πρώτης Ἰουστινιανῆς Ἀχριδῶν ὀνόματι Πρόχωρος κτλ. »

Καὶ ἀλλαχοῦ δὲ τοῦ αὐτοῦ συγγράμματος (β), ἐνθα κατὰ πλάτος ἐκτίθεται ἡ ἐνεκὰ καταχρήσεων γενομένη καθάρσις τοῦ τότε (1565) Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάσαφ τοῦ ἐξ Ἀδριανουπόλεως, εὔρηται ἐπὶ κεφαλῆς ἡ ὑπογραφή τοῦ τῆς Πρώτης Ἰουστινιανῆς ἀρχιεπισκόπου τὴν θέσιν τοῦ ὁποίου μετὰ τῶν ἄλλων, ἀλλαχοῦ κατωτέρω θέλομεν καταδείξει χάριν περιεργείας.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΑΠΟΔΗΜΗΤΟΥ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ.

—οοο—

(Τίτλος. Ἰδε φυλλάδ. 214, 215, 217, 218 καὶ 219.)

Τὴν ἐσπέραν τῆς ἐπιούσης, μετὰ τὴν συναναστροφὴν τῆς δουκίσσης, διέτρεχον τῶν Παρισίων τὰς ὁδοὺς, δέκα μὲν ὥρας ὁδοιπορήσας ἐπὶ σιδηροδρόμων κατὰ τὰ τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Γαλλίαν, δύο δὲ διὰ θαλάσσης ἀπὸ Αὐθῆρης εἰς Κάλητον. Ὁ λαὸς ἐφαίνετο διπλάσιος ἢ πρὸ τινων ἡμερῶν, ἡ κίνησις γενικωτέρα καὶ ζωηροτέρα, καὶ ἡ ὄψις τῆς ὅλης πόλεως μᾶλλον χαρίσσα καὶ ἱλαρά· τὸ ὠραῖον μάλιστα φῶλον κατεπλημύριζε τὰς πλατείας καὶ ῥύμας, καὶ εὐκόλως ἐμάντευες ὅτι μέγα τι προπαρεσκευάζετο. Καὶ προπαρεσκευάζετο τῷ ὄντι, διότι ἦσαν παρμοναὶ τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ νέου ἔτους, καὶ πάντες ἡμιλλῶντο πῶς νὰ πνηγυρίσωσι λαμπρότερον τὰς ἐορτάς. Ἀσημονήσαντες καὶ ὁ πτωχὸς τὴν ἐνδειαν αὐτοῦ, καὶ ὁ στρατιώτης τὰς ἀναμνήσεις τῆς Κοιμίας, καὶ ὁ λόγιος τὰ γράμματα, ὅλοι μετεβλήθησαν εἰς πωλητὰς καὶ ἀγοραστὰς, καὶ εἰς ἐν τι μόνον συνεκέντρωσαν τὰς σκέψεις καὶ ἐπιθυμίας, εἰς τὰς ἐορτάς. Περίσργον ἀληθῶς τὸ Γαλλικὸν ἔθνος· μετὰ τὸ 1815 ἔτος, πάντες ἔλεγον αὐτὸ ἐκθληνθὲν ὑπὸ τοῦ μαλακοῦ βίου καὶ τῶν ἡδονῶν, καὶ ἀνίκανον ν' ἀντιπαλαίσῃ ὡς ἄλλοτε πρὸς τὰς κακουργίας τοῦ πολέμου· ἀλλ' ὅ ἐν Ἀφρικῇ καὶ Ρωσίᾳ, ἀποδείξας τὸ ἐσφαλμένον τῆς δόξης ταύτης, ἀπέδειξε συγχρόνως καὶ ἄλλο, ὅτι τὸ ἔθνος εἰ καὶ μετέβηκε πολλὰ εἶδη πολιτευμάτων καὶ οὐκ ὀλίγας ὑπέστη δοκιμασίας, καὶ ῥέπει πρὸς

(α) Λεσιθ. σελ. 308.

(β) Τοῦ αὐτοῦ σελ. 510.

(γ) Lequien Or. Christ. ἐν λέξει Ἀχρίδα.

(δ) M. A. Baudrand tom. 1. géog. p. 9. c. 2.

(α) Turco-Graec. σελ. 163.

(β) Ἐν σελ. 170.

τὴν ἡδυπάθειαν, σώζει ὁμως κατὰ παράδοσιν τὰ αὐτὰ ἀπαρallάκτως προτερήματα καὶ τὰς αὐτὰς ἐλλείψεις, δι' ὧν διεκρίνοντο, κατὰ Στράβωνα, καὶ οἱ πατέρες αὐτοῦ. «Τὸ δὲ σύμπαν φύλον, ὃ νῦν Γαλλικόν τε καὶ Γαλατικὸν καλοῦσιν, ἀρευμάνιον τε καὶ θυμικὸν ἐστὶ, καὶ ταχὺ πρὸς μάχην· ἄλλως δὲ ἀπλοῦν, καὶ οὐ κακόνηδες. Διὰ δὲ τοῦτο ἐρεθισθέντες μὲν, ἀθρόοι συνίσαι πρὸς τοὺς ἀγῶνας, καὶ φανερώς, καὶ αὐμετὰ περισκέψεως· ὥστε καὶ εὐμεταχείριστοι γίνονται τοῖς καταστρατηγεῖν ἐθέλουσι (*). Καὶ γάρ, ὅτε βούλεται, καὶ ὅπου, καὶ ἂν ἥς εὐτυχε προφάσεως, παροξύνει τις αὐτούς, ἐτοιμοὺς ἔσχει πρὸς τὸν κίνδυνον, πλὴν βίας καὶ τόλμης, οὐδὲν ἔχοντας τὸ συναγωνιζόμενον. Πικραπεισθέντες δὲ, εὐ-

βλέπουν τὴν ὑπόθεσιν· τοῦ δράματος· ἐκ τούτου ἴσως προέρχεται ὅτι τὰ μὲν παριστανόμενα σήμερον μετρίαν εἰ καὶ εὐτελεῖ ἐνίοτε ἔχουσι τὴν ἀξίαν, οἱ δὲ ἡθοποιοὶ κατώτεροι λογίζονται τῶν πρὸ αὐτῶν. Τραγωδία ἀληθής, ὡς πρὸ τινῶν ἐτῶν, δὲν ὑπάρχει πλέον ἐν Παρισίοις, πολλάκις δὲ καὶ δυσκολεύεται νὰ μαντεύσῃς ποῖον τὸ ἡθικὸν συμπέρασμα τοῦ παρασταθέντος δράματος.

Τὸ δοκιμώτερον καὶ ἀσπαστότερον ἐνόσω ἤμην εἰς Παρισίους ἦτο τὸ *Ἡμερολόγιον ἀπόρου νέου*, τὸ ὁποῖον ἀνέγνωμεν ἐν τῇ *Πανδώρα* ἐν εἰδῇ διηγήματος. Ἐκατὸν καὶ ἐπέκαινα παραστάσεις αὐτοῦ ἐγένοντο κατὰ συνέχειαν ἐν τῷ Vaudeville, καὶ ἡ εὐρυχωροτάτη αἴθουσα ἦτο ἀείποτε πλήρης, διότι

Παλάτιον τῆς Ἀναγεννήσεως ἐν τῷ Κρυσταλ. παλατίῳ. Ἰδε σελ. 66.

μαρῶς ἐνδιδόασι πρὸς τὸ χρήσιμον· ὥστε καὶ παιδείας ἀπτεσθαι, καὶ λόγων. Τῆς δὲ βίας τὸ μὲν ἐκ τῶν σωμάτων ἐστὶ, μεγάλων ὄντων, τὸ δ' ἐκ τοῦ πλῆθους· συνίσαι δὲ κατὰ πλῆθος ῥαδίως, διὰ τὸ ἀπλοῦν καὶ αὐθέκαστον, συναγανακτοῦντες τοῖς ἀδικεῖσθαι δοκοῦσιν ἀεὶ τῶν πλησίον» (**).

Ἐντελεστέραν εἰκόνα τοῦ χαρακτῆρος τῶν καθ' ἡμᾶς Γάλλων, καὶ σύγχρονος αὐτῶν ἂν ἦτο ὁ Στράβων δὲν θὰ ἔγραφε.

Καθὼς οἱ ἐπὶ Περικλείους Ἀθηναῖοι οὕτω καὶ οἱ Γάλλοι ὑπεραγαπῶσι τὰ θεάτρα· καὶ τοσοῦτον μάλιστα ὥστε τὴν τέρψιν κυρίως ἐπιζητοῦντες παρα-

καὶ ἀπὸ τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῶν συνέδρουν καθ' ἐσπέραν ἀθρόα πλήθη, ἐπίτηδες ἐκμισθοῦντα ἀτμοκινήτους ἀμάξας. Ἡ τοσαύτη σπουδὴ τιμᾶ βεβαίως τὸ γαλλικὸν αἶσθημα· διότι εἰ καὶ μέτριοι ἦσαν οἱ ἡθοποιοί, καὶ μετριώτερος τῶν ἄλλων ὁ ἥρως αὐτοῦ τοῦ δράματος, ὁ *Ἀπορος Νέος*, τὸ δὲ δράμα ἐστρεφεῖτο τῶν ἐπεισοδίων ἐκείνων καὶ λεπτομερειῶν δι' ὧν καταφανὴς καὶ περισπούδαστος γίνεται εἰς τὸ διήγημα ὁ ἀνένδοτος τοῦ δυστυχίσαντος νέου ἀγὼν ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως τῆς ἀνθρωπίνης αὐτοῦ ἀξίας, οὐδὲν ἦττον κατεγοήτευε τὸ κοινὸν αὐτῇ ἡ ὑπόθεσις· ἐμὲ δὲ κατένυγεν ἰδίως αὕτη τῶν Γάλλων ἡ σπουδὴ, ἀλλὰ καὶ λύπης πρόξενος ἐγίνετο, διότι συνεχῶς ἀνεπόλουν ὅτι τὸ αἰδεῖσθαι ἑαυτὸν, τοσοῦτω, ὡς ἐβλεπον, προσφιλές εἰς Γαλλίαν, εἰς τὴν γῆν

(*) Κατὰ τοῦτο μόνον μετεβλήθησαν.

(**) Στράβ. Γεωγρ. Βιβ. Α'. §. 2.

ὅμως ἐκείνην, ὅπου πρῶτον ἐδογματίσεν αὐτὸ ἀρχαῖος σοφός, κατήντησε σπάνιον.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἐκκλησίας φοιτῶσι μετὰ προθυμίας οἱ Γάλλοι, οὐ μόνον οἱ ὄχλοι ἀλλὰ καὶ οἱ ἐγκριτοί. Ἡ Μαγδαληνή, τῆς ὁποίας ὁ ἐθνικός ρυθμός συνδυασθεὶς πρὸς τὴν χριστιανικὴν ιδέαν ἀπέτελεσε χιμαίρειόν τι τέρας, ἦτο καθ' ὅλα τὰ προεόρτια καὶ τὰς ἐορτὰς πλήρης, τὰ δὲ Χριστοῦγεννα, ὅτε καὶ οἱ καθολικοὶ ἱερουργοῦσι τὴν νύκτα ὡς καὶ ἡμεῖς, αἱ οἰαίαι ἦσαν σχεδὸν κεναί.

Κατέδειξα ἐπίτηδες τὰς δύο ταύτας τῶν Γάλλων ἀρετάς, διότι πολλάκις ἤκουσα ὅτι οἱ ἡμέτεροι νέοι, οἱ ἐν Παρίσις σπουδάζοντες, ζημιοῦνται μᾶλλον τὰ ἤθη ἔνεκα κακῶν παραδειγμάτων. Ἐξ ἐναντίας ὠφελιμώτατα τὰ παραδείγματα, ἀλλὰ πρὸς ἐκείνους τῶν ὁποίων, πρὶν εἰ ἀναχωρήσωσιν ἐκ τῆς ἰδίας πατρίδος, ἐξεπαιδεύθησαν τὰ στήθη. Τοιούτους νέους τιμῶντας τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα ἔχομεν ἐκεῖ, ὡς προεῖπον, οὐκ εὐαριθμούς, εἰς οὓς προστίθηναι καὶ ἄλλους τοὺς ὁποίους μετὰ ταῦτα ἐγνώρισα, τὸν Γρ. Ὑψηλάντην, γόνον ἀσπατοτάτης πρὸς τοὺς Ἕλληνας οἰκογενείας, τὸν Ἀλ. Σοῦτσον, τοὺς ἀδελφοὺς Πατσούρα, τῶν ὁποίων τὴν ἀγωγὴν ἐπιτηρεῖ ἀρχαῖος ἀγωνιστὴς καὶ φιλογενέστατος συμπολίτης ὁ Κ. Θ. Βάρτας, τὸν Σιώτην, τὸν Βατικιώτην καὶ τὸν Βερέταν.

Ἀλλὰ καιρὸς ν' ἀποχαιρετίσω τὰς νέας Ἀθήνας. Ἐάν ἡ πόλις αὕτη διὰ τὴν σοφίαν, τὸ μεγαλεῖον, τὴν περὶ τοὺς τρόπους εὐγένειαν, τό τε πλῆθος καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν τέξεων εἶναι πρὸς πάντας ποθεινὴ, ποθεινοτάτη εἶναι πρὸς τὸν Ἕλληνα διὰ λόγους εὐγνωμοσύνης. Ἐντεῦθεν Κάρλος ὁ Γ', ὁ ἐνθερμος οὗτος προστάτης τῆς ἡμετέρας πατρίδος, ἐξαπέστειλε τὴν κατὰ τοῦ Ἀραβος στρατιάν, ἐντεῦθεν ἀπῆλλαξε τῆς αἰχμηλωσίας τὰς ἐν Αἰγύπτῳ Ἑλληνίδας καὶ τὰ παιδία, ἐνταῦθα γυναῖκες ἐπιφανεῖς περιήρχοντο ἐπαιτοῦσαι ὑπὲρ τῶν ἐκ Μεσολογγίου σωθέντων, καὶ ἐνταῦθα χθὲς εἰ ἡ Κ. Lenormant ἔτεινε τὴν χεῖρα ὑπὲρ τῶν ἐν Κορίνθῳ παθόντων ἐκ τοῦ σεισμοῦ. Πρὸς ἐμὲ δὲ ἰδίως καὶ δι' ἄλλους λόγους προσφιλέστατοι οἱ Παρίσιοι· ἀλλὰ φίλτατοι μὲν οἱ οἰκεῖοι, φιλτέρα δὲ ἡ πατρίς. Σκιρτῶν ἄρα ἐπάτησα τὸ κατὰστρωμα τοῦ ἀτμοπλοίου, εἰ καὶ ὁ ἥλιος, φαινὸς ὡς ὁ τῆς Ἑλλάδος τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ στόμα ἐπιχάριτον Ἑλληνίδος, τὸ τῆς κυρίας Ζ. Ε. Β, δύο

ἔχον ἀπτήτους συμμάχους, τοὺς γόητας αὐτῆς ὀφθαλμούς, μ' ἐκάλουν νὰ διατρίψω πέντε εἰς ἡμέρας εἰς Μασσαλίαν.

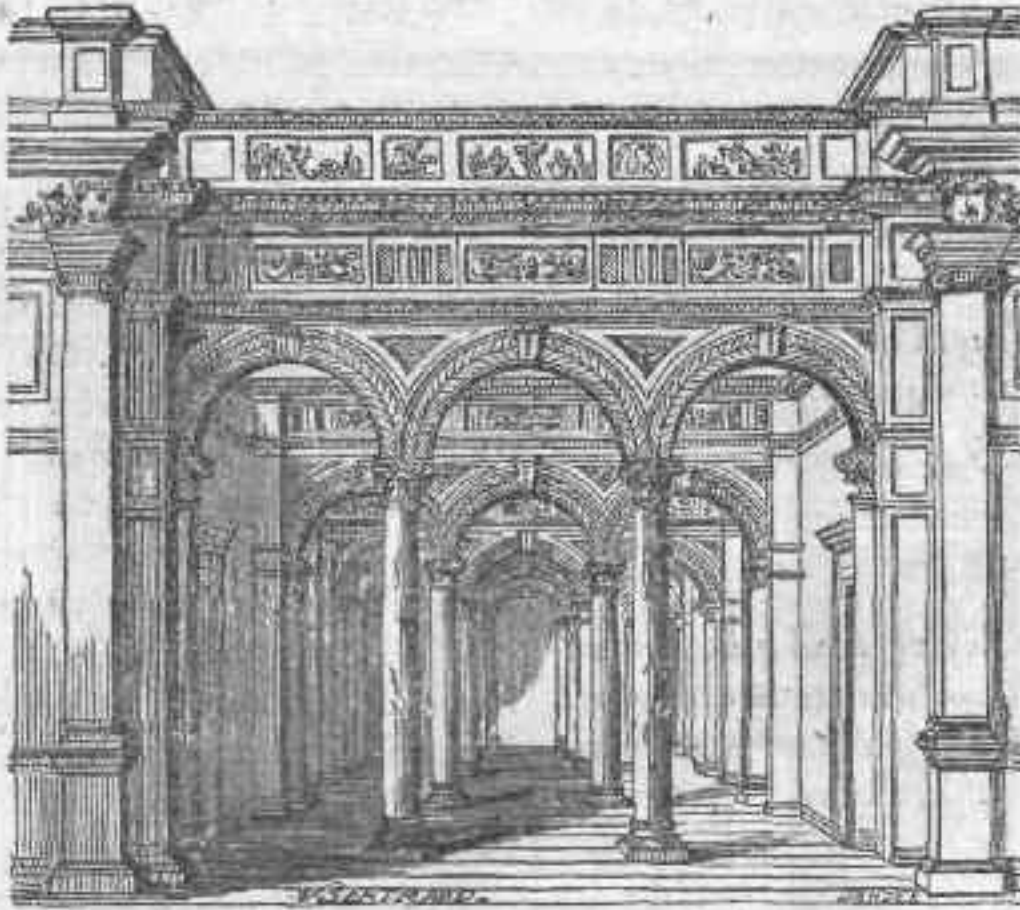
Ἡ θάλασσα ἐξηγριώθη μετὰ μικρόν, καὶ πρὸς ἀμείλιχα κύματα, εἰσβαλόντα καὶ εἰς αὐτοὺς ἡμῶν τοὺς κοιτῶνας, πηλαίοντες νυχθημερόν, κατεπλεύσαμεν εἰς Μεσσήνην. Ὅτε δὲ ἠθελήσαμεν ν' ἀποβῶμεν εἰς τὴν ξηρὰν παρὰ τὸ ὑγειονομεῖον, ἀντὶ ἀποβάθρας εἶδομεν ὑψομένους μαύρους καὶ νευρώδεις βραχίονας, οἵτινες ἀναρπάσαντες ὡς πάλλας ἐμπορευμάτων ἐξεσπενδόνιταν ἡμᾶς εἰς τὴν ἀκτὴν. Καὶ ὅμως ἡ πόλις πρὸ αἰώνων διατελεῖ ὑπὸ εὐρωπαϊκὴν κυβέρνησιν, καὶ ὀγδοήκοντα ἔχει χιλιάδας καταίκων. Εἶναι δὲ καὶ εἰς ἄκρον ἀκάθαρτος καὶ δυσώδης, ὅσον οὐδὲ γωνίαν τῆς Ἑλλάδος, καὶ κατάπλεως ἀποτροπαίων βρακενδυτῶν, παρενοχλούντων τοὺς ξένους διὰ γόων καὶ ἐπαιτείας. Ἡ δὲ τοῦ ὄχλου φαίνεται ζοφερὰ, καὶ τὸ ἦθος ἐρμηνεύει φρόνημα δουλοπραπὲς καὶ ταπεινόν.

Ἐπὶ τῆς παραλίας κεῖται καρεπωλεῖον ἐφ' οὗ ἀνέγνων τὴν ἑλληνικὴν ταύτην προγραφὴν· «Καρενέιον· Ἑλληνικό»· κύριος δὲ αὐτοῦ εἶναι τις ἐξ Ἠπείρου, πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων παρεπιδημῶν εἰς τὴν μισορθόδοξον ἐκείνην πόλιν.

Ἡ πρωτεύουσα ἐκκλησία κοσμεῖται κατὰ τὸν θόλον καὶ ἄλλα μέρη ὑπὸ ψηριδωτῶν εἰκόνων βυζαντινῶν καὶ γραμμάτων ἑλληνικῶν, μαρτυρούντων ὅτι καὶ αὕτη ἀνήκουσα ἄλλοτε πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἠρπάγη

παρ' αὐτῶν. Ἄμα ἰδόντες ξένους εἰσερχομένους οἱ ἐν αὐτῇ διάκονοι καὶ ἀναγνώσται, ἀσεβοῦντες καὶ πρὸς αὐτὰς τὰς ἱερτικὰς στολὰς τὰς ὁποίας ἔφερον τὴν ὥραν ἐκείνην, ὡς σμήνη κηρήνων περιέζωσαν ἡμᾶς ἵνα λάβωσιν τι κερμάτιον· καὶ ἔλαβον οἱ ἐλθεινοὶ ἐκεῖνοι.

Ἐν τοσούτῳ τὰ νέφη συνεπυκνοῦντο τρομερὰ ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν, καὶ ὅτε ἀνελκύσαμεν τὰς ἀγκύρας φρυάσσοντα τὰ κύματα ἐρρήγωντο κατὰ τοῦ ἀτμοπλοίου· ὁ ἀνεμος ἔπνεε λοῦρος καὶ ἀκατάσχετος, καὶ ὡς ἀθλητὴς μαχόμενος πρὸς τὴν βροχὴν κατέβαλεν αὐτήν. Ὡς πτερὸν κοῦφον ἐκλυδωνίζετο δύο ἡμέρας καὶ δύο νύκτας ἐντὸς πελάγους ἄχανοις ὁ παλαιπώρος Δούναβις· καὶ ὅτε θρασὺς ἐπάλασσε πάλιν φοβεράν πρὸς τὸν βράχον τοῦ Μαλέα, παρήλλαξε μὲν αὐτόν, ἀλλ' ἀπηνῆς καὶ ἀκάθεκτος ὁ ἀπὸ Καφηρείως ἀνεμος ἐτιμώρησε τὸ θράσος τοῦ παλαι-

Στοὰ Ἑλληνικῆς οἰκίας. Ἰδε σελ. 66.

στοῦ, καὶ εἰάσεν αὐτὸν νὰ κάμῃ αὖθις πάλιν τὸν ἄξενον Πελοποννήσιον καὶ νὰ καταφύγῃ εἰς Βάτικα.

Οὕτω πολλάκις καὶ ὁ ἄνθρωπος, ἀθλῶν ἀνένδοτος καὶ καρτερικὸς πρὸς τὰ ἐναντία, πολλὰ παραλλάσσει πολυκύμονα ἀκρωτήρια· ἀλλ' εἰς μάτην, οἶμοι! καὶ ἄθλοι καὶ πόνοι καὶ φρόνησις καὶ καρτερία εἰς πνέη ἀντίπορος ὁ ἀπὸ τῆς τύχης ἀνεμος· ὡς νεφέλη λεπτή ἀποδιώκεται τὸ σκαφίδιον αὐτοῦ, καὶ μακάριος εἰς πόντον εὖρη νὰ σκεπάσῃ τὴν κεφαλὴν ὡς ὁ Δούναβις!

ΠΕΡΙ ΤΗΣ

ΕΝ ΜΕΣΣΗΝΙΑΙ

ΕΥΡΕΘΕΙΣΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ.

—ooo—

Περὶ τῆς ἐν Μεσσηνίᾳ εὐρεθείσης ἐσχάτως ἐπιγραφῆς, τῆς περὶ τῶν τελετῶν τῶν γενομένων πρὸ τῶν μυστηρίων τῆς Δήμητρος καὶ Περσεφόνης, ὁ γνωστὸς ἡμῖν K. Brunet de Presle ἀρέγνω σὺντομον ὑπόμνημα πρὸς τὸ Γαλλικὸν Ἰνστιτούτον () τὴν 6 τοῦ παρελθόντος Ἀπριλίου, πρὶν εἰ δημοσιευθῇ ἡ τελευταία τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης ἐκδοσις. Τὸ ὑπόμνημα τοῦτο, ὡς ἄξιον λόγον, παραθέτομεν ἐνταῦθα.*

Ἐσχάτως ἐγένετο λόγος ἐν τῇ ἀκαδημίᾳ τῶν ἐπιγραφῶν περὶ τῶν σπουδαίων ἀνασκαφῶν δι' ὧν ὁ K. Beulé ἀνεκάλυψε τινὰς τῶν μεγαλοπρεπῶν οἰκοδομῶν τῆς Κερκηδόνας. Ἀλλ' ὁ ἄξιος καὶ εὐτυχὴς

ΣΗΜ. ΜΕΤΑΦΡ. Τὸ Γαλλικὸν Ἰνστιτούτον (Institut de France), σύγκαιται, ὡς γνωστὸν, ἐκ σοφῶν Γάλλων ἔλων τῶν ἐπιστημῶν. Διακρίνεται δὲ εἰς πέντε Ἀκαδημίας· τὴν Γαλλικὴν Ἀκαδημίαν, τὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῶν καλῶν γραμμάτων, τὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν, τὴν Ἀκαδημίαν τῶν καλῶν τεχνῶν καὶ τέλος τὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἠθικῶν ἐπιστημῶν. διὸ καὶ Πεντακάδωμον ὀνομάσθη ὑπὸ τινος ἐκ τῶν ἡμετέρων.

Ἡ σύστασις αὐτοῦ διατάχθη ὑπὸ τοῦ ἀββέου 298 τοῦ Συντάγματος τοῦ τρίτου ἔτους τῆς Γαλλικῆς δημοκρατίας (29 Αὐγούστου 1795) ἔχοντος οὕτω· « Ἐπάρχει δι' ἑλὴν τὴν δημοκρατίαν Ἑθνικὸν Ἰνστιτούτον, ὅπερ ἐπιφορτίζεται τὴν συλλογὴν τῶν ἀνακαλύψεων καὶ τῶν προόδων τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν. » Περιεῖχε δὲ κατ' ἀρχὰς μόνον τρεῖς Ἀκαδημίας, ἐνομαζομένας τάξεις· Ὁ πρῶτος Ναπολεὼν πῦξεν τὴν ἀριθμὸν αὐτῶν τὸ 1803 εἰς τέσσαρας· διάταγμα δὲ τῆς 21 Μαρτίου 1816 τοῦ Λευοδόκου III' ἔλλαξε τὴν διαίρεσιν τῶν τεσσάρων αὐτῶν τάξεων καὶ ἐπικάλεισεν αὐτάς Ἀκαδημίας.

Τὸ δὲ 1836, κατὰ πρότασιν τοῦ Κυρίου Γκυζώτου, τότε ὑπουργοῦ τῆς δημοσίας ἐκπαίδευσως, αἱ ἠθικαὶ καὶ πολιτικαὶ ἐπιστῆμαι ἀπετέλεσαν ἰδιαιτέραν πέμπτην Ἀκαδημίαν.

Ἐχει δὲ ἑκάστη αὐτῶν χωριστὴν σύστασιν, χωριστὸν γραφεῖον καὶ διαφύρον ἡμέραν συνεδριάσεως. Συνέρχονται ὅμως καὶ αἱ πέντε ἐνταῦθα κατὰ προσδιορισμένην ἡμέραν, καθ' ἣν καὶ τὰ βραβεῖα διανέμονται.

ἀρχαιολόγος θέλει αὐτὸς γνωστοποιῆσαι πρὸς ἡμᾶς τὰ ἀξιόλογα ἀποτελέσματα τῶν πρώτων αὐτοῦ ἔργων, καὶ τὰ ὅσα ὑπόσχεται ἡ ἐξακολούθησις αὐτῶν. Τὸ κατ' ἐμὲ, κατὰ προτροπὴν τῶν συναδέλφων μου, θέλω ὁμιλήσει πρὸς ὑμᾶς περὶ ἀρχαιολογικῆς ἀνακαλύψεως ἐπίσης μὲν νεωτάτης ἀλλ' ἤτον ἐπισήμου, ἀπλῶς περὶ Ἑλληνικῆς τινος ἐπιγραφῆς εὐρεθείσης ἐν Μεσσηνίᾳ, ἣν καὶ ἐκοινοποίησα τῇ ἡμετέρᾳ Ἀκαδημίᾳ.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη μακρὸν περιέχει διάγραμμα τῶν τελετῶν αἵτινες προηγούντο τῶν μυστηρίων τῆς Δήμητρος καὶ τῆς Περσεφόνης. Μὴ περιμένετε τὴν ἐν αὐτῇ ἀνεύρεσιν τῶν δογμάτων, ὧν ἡ γνῶσις ἀπέκλειτο τοῖς μεμνημένοις ἀνωτέρας τινὸς τάξεως, τῆς τῶν Ἐποπτῶν, καὶ ὧν τὸ μυστικὸν διὰ τοσαύτης προφυλακῆς περιστοιχίζετο· μανθάνομεν ὅμως ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης διὰ τίνων τελετῶν προητοιμάζοντο εἰς τὰ μυστήρια ταῦτα, τὰ τύσον σπουδαίαν κατέχοντα θέσιν ἐν τῇ ἀρχαιότητι.

Πάντες οἱ ἐπιθυμοῦντες μνηθῆναι ἄνδρες, γυναῖκες, νέοι, δοῦλοι, ὑπέσχοντο πρὶν δι' ὅρκου, οὗτινος νῦν τὸ πρῶτον μανθάνομεν τοὺς ὅρους, τὴν συμμόρφωσιν πρὸς τὰς παραγγέλιας τὰς περιχομένας ἐν τοῖς ἱεροῖς θεσμοῖς, ὧν ἡ τήρησις ἐπιστεῖατο εἰς συμβούλιον ἐκλεγμένον μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ἱερᾶς ταύτης ἐταιρίας, αἵτινα ἐπικαλοῦνται ἐνταῦθα ἱεροὶ καὶ ἱεραί. Τὸ πρόγραμμα κανονίζει ἔπειτα μετ' ἀκριβείας τὸ ἐνδυμα τῶν ἀνδρῶν, τῶν γυναικῶν καὶ τῶν νεανίδων, ἀρ' οὐ πᾶν κόσμημα αὐστηρῶς ἀπετρέπετο, τὰ περὶ ἀστυνομίας ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ συρροῇ, τὴν τιμωρίαν τῶν πλημμελημάτων, τὴν τάξιν τῆς ἀγορᾶς, τὴν ἐκλογὴν τῶν θυμάτων, τὴν δημοσίαν καὶ ἐπὶ προηγουμένη ἐγγυήσει πλειστηριασμοῦ τῶν ἀναγκαιοῦντων τῇ ἐκατόμβῃ· εἶτα τὴν τάξιν τῆς πομπῆς, τὴν παράληψιν τῶν ἀναθημάτων, τὴν χρῆσιν αὐτῶν καὶ τὰ τῆς λογιστικῆς.

Νομίσκας ὅτι ταῦτα πάντα συγκροτοῦσι περὶ ἐνὸς τῶν κυριωτέρων θρησκευμάτων τῆς Ἑλλάδος καὶ περὶ τῆς διοικητικῆς διοργανώσεως αὐτοῦ σύνολον πληροφοριῶν, ἀξίων λόγου καὶ ἐν μέρει νέων δι' ἡμᾶς, λαβὼν δέ, χάρις τοῖς ἐν Ἀθήναις φίλοις μου, καὶ μίαν τῶν πρώτων ἀντιγραφῶν τοῦ κειμένου τούτου, ἀντὶ τοῦ συγγράφαι ὑπόμνημα ἐξ ἐπαγγέλματος περὶ αὐτοῦ, προστίμησα τὴν διὰ μεταφράσεως ἄμεσον κοινοποίησιν τοῦ ἐγγράφου πρὸς ὅσους τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἴσως διαφέρει (α).

Πρὸς τοὺς σοφοὺς τοὺς περὶ τὴν ἐπιγραφικὴν ἀσχολουμένους, οἵτινες συνάγουσι μεθ' ὑπομονῆς καὶ οὕτως εἰπεῖν, μίαν πρὸς μίαν τὰς ὕλας δι' ὧν ἀνοικοδομοῦσι τὸ κτίριον τοῦ παρελθόντος, ἔγγραφον ἀνέκδοτον τοιαύτης ἐκτάσεως ἐστὶν ἔρμαιον, δι' ὃ

(α) Εὐτυχὴς ἦν παρέχων τὰς διὰ τὰς πληροφορίες τῇ συναδελφῇ καὶ φίλῃ Κυρίῳ Alfred Maury καθ' ἣν στιγμὴν ἐπερατοῦτο ὁ τρίτος τόμος τῆς σοφῆς αὐτοῦ ἱστορίας περὶ τῶν θρησκείων τῆς ἀρχαιότητος. Τὸ ἐπὶ τῶν μυστηρίων κεφάλαιον αὐτῆς βεβαίως οὕτως δι' αὐτῶν καὶ ἀποτελεσθῆται.